

	 सत्यमेव जयते	કેસ રજુ તારીખ :- ૧૪/૦૫/૨૦૨૫ કેસ દાખલ તારીખ :- ૧૪/૦૫/૨૦૨૫ કેસ ફેસલ તારીખ :- ૦૮/૦૭/૨૦૨૬ સમયગાળો :- વર્ષ માસ દિવસ ૦૧ ૦૧ ૨૪
---	---	---

FORM – A

IN THE COURT OF ADDL. JUDICIAL MAGISTRATE, BARDOLI, SURAT. Present: JAYESH LAXMANBHAI PARMAR Judgment Dt.: 08/07/2026 Criminal Case No: 939 of 2025 Bardoli Rural Police Station F.I.R. No.11214070250031/2025 Sec. 281,125(A),125(B),106(1) & M.V.Act, 177,184	
COMPLAINANT	શ્રી સરકાર હેમાંશુભાઈ રાજેશભાઈ પટેલ.
REPRESENTED BY	વિ.એ.પી.પી.શ્રી આર ડી મન્સુરી
ACCUSED	સુનીલ ધારા ચૌહાણ, ઉ.વ.૨૩, રહે. સતરપાડા ગામ દેવેલ ફળીચું પોસ્ટ શીરસોલા, તા.સાંકરી, જિ.ધુલે.
REPRESENTED BY	વિ.વ.શ્રી પી.ટી.સોલંકી.

FORM – B

Date of Offence	22/01/2025
Date of FIR	24/01/2025
Date of Chargesheet	14/05/2025
Date of Framing of Charges/Plea	14/05/2026
Date of Commencement of evidence	22/04/2026
Date on which Judgment is reserved	--
Date of the Judgment	08/07/2026

Date of the Sentencing Order, if any	--
--------------------------------------	----

ACCUSED DETAILS

<u>Rank of the Accused</u>	<u>Name of Accused</u>	<u>Date of Arrest</u>	<u>Date of Release on Bail</u>	<u>Offence charged with</u>	<u>Whether Acquitted or convicted</u>	<u>Sentence Imposed</u>	<u>Period of Detention Undergone during Trial for purpose of section 428 Cr.P.C</u>
1	સુનીલ ધારા ચૌહાણ,	૦૬/૦૨/૨૦૨૫	૦૬/૧૧/૨૦૨૫	બી.એન. એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી) ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એ કટ. ૧૭૭, ૧૮૪.	નિર્દોષ	--	--

-૦- ચુકા દો -૦-

(જયેશ લક્ષ્મણભાઈ પરમાર)
તા.૦૮/૦૭/૨૦૨૬

(૧) ફરિયાદપક્ષે કેસની ટુંકમાં હકીકત એવી છે કે, ઉપર જણાવેલ તારીખ અને જગ્યાએ તા.૨૨/૦૧/૨૦૨૫ ના કલાક ૨૧/૦૦ વાગ્યાના સુમારે મોજે. પણદા ગામની સામમાં એસાર પેટ્રોલપંપ પાસે બારડોલી થી માંડવી જતા રાજ્ય ધોરી માર્ગ-૮૮ જાહેર રોડ ઉપર ફરિયાદીના પિતા રાજેશભાઈ તથા જતિનભાઈ મિસ્ત્રી ડ્રીમયુગા મોટર સાયકલ રાજુભાઈ

દિલીપભાઈ પાટીલને રોડ ઉપરથી ઉભા કરતા હતા તે વખતે એક કાળા કલરની હોન્ડા ચુનીકોર્ન રજિ.નં. GJ-16-CD-6888 ની મોટર સાયકલના ચાલક સુનીલ ધારા ચૌહાણનાઓએ પોતાના કબજાની મોટર સાયકલ પુરઝડપે અને ગફલતભરી રીતે હંકારી લાવી ફરિયાદીના પિતાજીના મિત્ર જતિનભાઈને ટક્કર મારી જતિનભાઈને જમણા પગે સામાન્ય ઈજા, તથા ફરિયાદીના રાજેશભાઈનાઓ ડાબા પગે ગંભીર ઈજા કરી સારવાર દરમ્યાન મોત નિપજાવી ગુનો કરેલ છે. સદર કામે ફરીયાદ ફરીયાદીએ બારડોલી રૂરલ પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુ.ર.નં. ૧૧૨૧૪૦૭૦૨૫૦૦૩૧/૨૦૨૫ થી નોંધેલ અને સદરહું ગુન્હાની તપાસ, તપાસ કરનાર અમલદારને સોંપતા તપાસ કરનાર અમલદારે ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ - ૧૮૦ હેઠળ જરૂરી સાહેદોના નિવેદનો નોંધી, ગુનાવાળી જગ્યાનું પંચનામું કરી, ઈજા અંગેના જરૂરી મેડીકલ સર્ટીફિકેટ વિગેરે મેળવી આરોપીઓ વિરૂદ્ધ પુરતો પુરાવો જણાય આવતાં અત્રેની અદાલતમાં બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એક્ટ. ૧૭૭,૧૮૪ મુજબના ગુન્હા સબબનું ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ - ૧૮૩ હેઠળ આંક-૧ થી ચાર્જશીટ દાખલ કરેલ.

(૨) ઉપરોક્ત હકીકતની, તપાસ કરનાર અમલદાર દ્વારા ચાર્જશીટ અત્રેની અદાલતમાં દાખલ થતાં આરોપી વિરૂદ્ધ કોન્ફીઝન્સ લઈ ચાર્જશીટ ફોજદારી રજીસ્ટરે લેવાનો હુકમ કરી આરોપી વિરૂદ્ધ બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એક્ટ. ૧૭૭,૧૮૪ મુજબના ગુના સબબના સમન્સ ઈસ્યુ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવેલો.

(૩) આરોપીને સમન્સની બજવણી થતાં આરોપી તેમના વિ.વ. શ્રી સાથે નામ. કોર્ટ સમક્ષ હાજર થતાં તેઓને ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ: ૨૩૦ અન્વયે ફરીયાદપક્ષ આરોપી સામેના ગુનાનું તહોમત પુરવાર કરવા માટે જે દસ્તાવેજો ઉપર આધાર રાખતા હતા તે પોલીસ રીપોર્ટ, સાક્ષીઓના ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ-૧૮૦ હેઠળ

નોંધવામાં આવેલા નિવેદનો, તપાસ કરનાર અમલદારે તપાસ દરમિયાન કરેલ પંચનામા વિગેરેની નકલો વિના મુલ્યે પુરી પાડવામાં આવેલી.

(૪) ત્યારબાદ આ કોર્ટે આરોપીઓને ફરિયાદપક્ષના કેસની વિગતો સાથે આંક-૦૩ થી બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એક્ટ. ૧૭૭,૧૮૪ મુજબના ગુના સબબનું આરોપીઓ સામે પ્તી લેવામાં આવેલ છે ગુનાના આક્ષેપો ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ-૨૭૪ મુજબ વાંચી સંભળાવી, સમજાવતા, આરોપીએ તેની સામે ફરિયાદપક્ષે લગાવેલ સદરહું તમામ આક્ષેપોનો ઇન્કાર કરી, કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહી આગળ ચલાવવા અંગે આંક- ૦૩ સુધીના નિવેદન આ અદાલત રૂબરૂ આપતા સદરહું કેસની ઇન્સાફી કાર્યવાહી ચલાવી પુરાવો લેવાની જરૂરત ઉપસ્થિત થતા સદર કામ ફરીયાદપક્ષના પુરાવા ઉપર રાખવામાં આવેલ અને ફરીયાદપક્ષને ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ-૨૭૭ મુજબનો પુરાવો રજૂ કરવા સુચના આપવામાં આવેલ.

(૫) સદરહું કેસમાં ફરિયાદપક્ષે આરોપી સામે મુકવામાં આવેલ પ્તી નોંધવામાં આવેલ છે અને પુરવાર કરવા માટે સાહેદ સમન્સ ઇસ્યુ કરવામાં આવેલ અને ફરીયાદપક્ષે આરોપી વિરૂદ્ધનું ગુન્હો પુરવાર કરવા માટે નીચે મુજબનો મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવો રજૂ કરેલ છે.

FORM – C

LIST OF PROSECUTION/DEFENCE/COURT WITNESS

A. Prosecution

<u>RANK</u>	<u>NAME</u>	<u>NATURE OF EVIDENCE</u> <u>(EYE WITNESS, POLICE</u> <u>WITNESS, EXPERT</u> <u>WITNESS, MEDICAL</u> <u>WITNESS, PANCH</u> <u>WITNESS, OTHER</u> <u>WITNESS)</u>
૧.	હિમાંશુભાઈ રાજેશભાઈ પટેલ	ફરિયાદી (આંક-૦૮)

૨.	સુરેશભાઈ ઠાકોરભાઈ પટેલ	સાહેદ (આંક-૧૦)
૩.	જતિનભાઈ ધનસુખભાઈ મિસ્ત્રી	સાહેદ (આંક-૧૧)
૪.	રાજેશભાઈ દિલાપભાઈ પાટીલ	સાહેદ (આંક-૧૨)
૫.	રમિલાબેન રાજેશભાઈ પટેલ	સાહેદ (આંક-૧૩)
૬.	પ્રવિણસિંહ મનુસિંહ ઠાકોર	ત.ક.અ (આંક-૧૪)

B. Defence Witnesses, if any:

<u>RANK</u>	<u>NAME</u>	<u>NATURE OF EVIDENCE</u> (<u>EYE WITNESS, POLICE</u> <u>WITNESS, EXPERT</u> <u>WITNESS, MEDICAL</u> <u>WITNESS, PANCH</u> <u>WITNESS, OTHER</u> <u>WITNESS</u>)
૧.	NIL	આરોપી (આંક:૦૦)

C. Court Witness-

<u>RANK</u>	<u>NAME</u>	<u>NATURE OF EVIDENCE</u> (<u>EYE WITNESS, POLICE</u> <u>WITNESS, EXPERT WITNESS,</u> <u>MEDICAL WITNESS, PANCH</u> <u>WITNESS, OTHER WITNESS</u>)
C.W.1	NIL	NIL
C.W.2	NIL	NIL

LIST OF PROSECUTION/DEFENCE/COURT EXHIBITS**A. Prosecution:**

<u>RANK</u>	<u>EXHIBIT NUMBER</u>	<u>DESCRIPTION</u>
૧.	૦૯	ફરિયાદ
૨.	૧૫	મરણોત્તર પંચનામું
૩.	૧૬	પી.એમ.નોટ
૪.	૧૭	એક્સીડન્ટ રિપોર્ટ ફોર્મ
૫.	૧૮-૧૯	મેડિકલ સર્ટીફિકેટ

B. Court:

Addl. Judicial Magistrate, Bardoli.

Sr. No.	EXHIBIT NUMBER	DESCRIPTION
1.	NIL	NIL
2.	NIL	NIL

C. Material Object Number:

Sr. No.	M.O. NUMBER	DESCRIPTION
1.	NIL	NIL
2.	NIL	NIL

(૬) ઉપર મુજબ ફરીયાદપક્ષે રજુ કરેલ તમામ પુરાવાના અંતે, એ.પી.પી.શ્રીની મૌખિક વિનંતિથી ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો પુરો થયાનું જાહેર થતાં, ફરીયાદપક્ષ રજુ કરેલ તમામ પુરાવાના અંતે સદરહું તમામ પુરાવાનો અભ્યાસ કરી આરોપી રજુ થયેલ પુરાવાનો ખુલાસો કરી શકે તે હેતુથી ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ – ૩૫૧ અન્વયે આરોપી વિરૂદ્ધ પડેલ તમામ પુરાવા અંગે જવાબ/નિવેદન મેળવવા આ ન્યાયાલયે જાતે આરોપીને વાંચી, સંભળાવી, આરોપીના જવાબ/નિવેદન આ અદાલતે જાતે નોંધેલ છે, સદરહું જવાબ/નિવેદન મુજબ આરોપીએ ફરીયાદપક્ષના તમામ પુરાવાનો ઈન્કાર કરેલ છે. જેથી કોર્ટ દ્વારા આરોપીને તેઓના બચાવના સાહેદો તપાસવા અંગે પુછતાં આરોપીએ બચાવના સાહેદો તપાસવા નથી.

(૭) ત્યારબાદ સદરહું કેસ ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ – ૩૫૨ મુજબ ફરીયાદપક્ષે એ.પી.પી. શ્રી મન્સૂરી તેમજ આરોપીઓના વિ.વ. શ્રી પી.ટી.સોલંકીની મૌખિક દલીલો સાંભળેલ છે.

(૮) સદરહું દલીલો સાંભળતા આ કેસના ન્યાયિક નિર્ણય માટે નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થાય છે—

—૦—મુદ્દા—૦—

(૧) શું ફરીયાદપક્ષ વ્યાજબી શંકાથી પર સાબિત કરે છે કે, ઉપર જણાવેલ તારીખ અને જગ્યાએ તા.૨૨/૦૧/૨૦૨૫ ના કલાક ૨૧/૦૦ વાગ્યાના સુમારે મોજે. પણદા ગામની સામમાં એસાર પેટ્રોલપંપ પાસે બારડોલી થી માંડવી જતા રાજ્ય ધોરી માર્ગ-૮૮ જાહેર રોડ ઉપર ફરીયાદીના પિતા રાજેશભાઈ તથા જતિનભાઈ મિસ્ત્રી

ડ્રીમયુગા મોટર સાયકલ રાજુભાઈ દિલીપભાઈ પાટીલને રોડ ઉપરથી ઉભા કરતા હતા તે વખતે એક કાળા કલરની હોન્ડા યુનીકોર્ન રજિ.નં. GJ-16-CD-6888 ની મોટર સાયકલના ચાલક સુનીલ ધારા ચૌહાણનાઓએ પોતાના કબજાની મોટર સાયકલ પુરઝડપે અને ગફલતભરી રીતે હંકારી લાવી ફરિયાદીના પિતાજીના મિત્ર જતિનભાઈને ટક્કર મારી જતીનભાઈને જમણા પગે સામાન્ય ઈજા, તથા ફરિયાદીના રાજેશભાઈનાઓ ડાબા પગે ગંભીર ઈજા કરી સારવાર દરમિયાન મોત નિપજાવી ગુનો કરેલ છે. સદર કામે ફરીયાદ ફરીયાદીએ બારડોલી રૂરલ પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુ.ર.નં. ૧૧૨૧૪૦૭૦૨૫૦૦૩૧ /૨૦૨૫ થી નોંધેલ અને બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એક્ટ. ૧૭૭,૧૮૪ મુજબના ગુન્હામુજબનો શિક્ષાને પાત્ર ગુન્હો કરેલ છે?

(૨) શું હુકમ?

(૯) ઉપરોક્ત મુદ્દા અંગેના મારા નિર્ણયો તથા તેના કારણો નીચે મુજબ છે. -

(૧) નકારમા,

(૨) આખરી હુકમ મુજબ.

-૦- કા ર ણો -૦-

મુદ્દા નં:૧ની ચર્ચા -

(૧૦) ન્યાયતંત્રના સ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ “પુરાવાનું મુલ્યાંકન” શબ્દ પુરાવાનાં કાયદામાં વ્યાખ્યાબધ્ધરીતે કરવામાં આવેલ નથી તેમજ કાનૂન સમર્પિત કોઈ નિયમ પણ નથી. પુરાવાની મુલવણી કેવી રીતે કરવી તે દરેક કેસની હકીકત ઉપર આધારિત છે. પુરાવાની મુલવણી ભારતીય સાક્ષ્ય અધિનિયમની કલમ - ૨ માં કરવામાં આવેલ “સાબિત” અને “ના સાબિત” વ્યાખ્યા ઉપર આધારિત છે. ફોજદારી કાર્યવાહીમાં પુરાવાનો બોજો

ફરિયાદપક્ષ ઉપર રહેલો છે અને ફરિયાદપક્ષે પોતાની હકીકત “શંકાથી પર” રીતે સાબિત કરવાનો હોય છે. દિવાની કાર્યવાહીમાં જે રીતે સંભાવના દર્શાવેલી હોય છે તેવી હકીકત ફોજદારી કાર્યવાહીમાં હોતી નથી. ફોજદારી કાર્યવાહીમાં “પુરાવાનો બોજો” ક્યારેય આરોપી ઉપર ખસેડી શકાય નહીં અને તેથી બચાવપક્ષે પોતાની નિર્દોષતા સાબિત કરવાની રહેતી નથી. હાલના કામે આરોપીઓ વિરૂદ્ધ બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એકટ. ૧૭૭, ૧૮૪ મુજબનાં ગુનાનું તહોમત છે. સદર ગુનાના તહોમત સાબિત કરવા ફરિયાદપક્ષની ભારતીય સાક્ષ્ય અધિનિયમની કલમ - ૧૦૪ તથા ૧૦૬ મુજબનાં પુરાવા રજૂ કરવાની જવાબદારી રહે છે. ફરિયાદપક્ષે માત્ર સંભવિતતા જ દર્શાવવાની હોતી નથી પરંતુ આરોપી પરનું તહોમત નિઃશંકપણે પુરવાર કરવાનું રહે છે અને નીચેની કલમોના તત્વો ધ્યાને રાખેલ છે.

➤ બી.એન.એસ.ની કલમ:૨૮૧:- જાહેર માર્ગ પર બેફામપણે હંકારવું કે સવારી કરવી:-

કોઈપણ વ્યક્તિ, બહુજનસમુદાયની જિંદગી ભયમાં મૂકાય અથવા અન્ય વ્યક્તિને વ્યથા કે હાનિ થવા સંભવ હોય તેમ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક સરિયામ રસ્તા પર કોઈ વાહન ચલાવે અથવા સવારી કરે તેને છે માસ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે.

તત્વો:-

- (૧) જાહેર રસ્તા પર વાહન ચલાવવું અથવા સવારી કરવી.
- (૨) બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક આવું વાહન ચલાવવું અથવા આવી સવારી કરવી,
- (૩) કે, જે કારણે બહુજનસમુદાયની જિંદગી ભયમાં મુકાય થવા અન્ય વ્યક્તિને વ્યથા અથવા હાનિ થવા સંભવ હોય.

➤ બી.એન.એસ.ની કલમ:૧૨૫(એ)- અન્યની જિંદગી અથવા શારીરિક સલામતી ભયમાં મૂકે તેવાં કૃત્યથી વ્યથા પહોંચાડવી:-

કોઈપણ વ્યક્તિ, માનવજિંદગી કે અન્યની શારીરિક સલામતી ભયમાં મૂકાય તેમ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક કોઈ કૃત્ય કરીને કોઈ વ્યક્તિને વ્યથા પહોંચાડે તેને છ માસ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા પાંચ હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા બંને સજા કરવામાં આવશે.

તત્વો:-

- (૧) આરોપીએ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક કોઈ કૃત્ય કર્યું.
- (૨) તેવા કૃત્યનાં કારણે માનવજિંદગી અથવા અન્યની શારીરિક સલામતી ભયમાં મૂકાઈ,
- (૩) તેવા કૃત્યનાં કારણે કોઈ વ્યક્તિને વ્યથા નિપજી.

➤ બી.એન.એસ.ની કલમ:૧૨૫(બી)- અન્યની જિંદગી અથવા શારીરિક સલામતી ભયમાં મૂકે તેવાં કૃત્યથી મહાવ્યથા પહોંચાડવી:-

કોઈપણ વ્યક્તિ, માનવજિંદગી અથવા અન્યની શારીરિક સલામતી ભયમાં મૂકાય તેમ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક કોઈ કૃત્ય કરીને કોઈ વ્યક્તિને મહાવ્યથા પહોંચાડે તેને ત્રણ વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા દસ હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ અથવા બંને સજા કરવામાં આવશે.

તત્વો:-

- (૧) આરોપીએ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક કોઈ કૃત્ય કર્યું.
- (૨) તેવા કૃત્યનાં કારણે માનવજિંદગી અથવા અન્યની શારીરિક સલામતી ભયમાં મૂકાઈ,
- (૩) તેવા કૃત્યનાં કારણે કોઈ વ્યક્તિને વ્યથા નિપજી.

➤ બી.એન.એસ.ની કલમ:૧૦૬(૧)- બેદરકારીથી મૃત્યુ નિપજાવવું:-

કોઈ પણ (વ્યક્તિ) સાપરાધ મનુષ્યવધ ન ગણાય તેવું બેફામપણે કરેલું અથવા બેદરકારીભર્યું કોઈ કૃત્ય કરીને કોઈ વ્યક્તિનું મૃત્યુ નિપજાવે તેને બે વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે.

તત્વો:-

- (૧) કોઈ વ્યક્તિનું મૃત્યુ નિપજાયું
 - (૨) આ મૃત્યુ આરોપીએ બેફામપણે અથવા બેદરકારીપૂર્વક આચરેલા કૃત્યનાં કારણે નિપજાયું.
 - (૩) આ મૃત્યુ સાપરાધ મનુષ્યવધ ન હતો.
- (૧૧) પુરાવો તથા સાબિતી, આ બંને શબ્દો પ્રથમદર્શનીય એક સરખો અર્થ ધરાવતા હોઈ તેમ જણાય. પરંતુ વાસ્તવમાં પુરાવાનો બોજો કોઈ પક્ષકાર પર હોતો નથી પરંતુ સાબિતીનો બોજો પક્ષકારો ઉપર હોય છે. સાબિતી એટલે કે, પુરાવાની અસર એમ કહી શકાય તેમજ સાબિતી એટલે પુરવાર થવું તે એટલે કે, **"PROVED"** કોઈ હકીકત સાબિત થાય તેમાં મૌખિક કે દસ્તાવેજી પુરાવો હોય તેમજ કેટલાક અનુમાનોના કારણો કોઈ બાબતે કે હકીકત સાબિત થાય. કેટલીક હકીકતોની ન્યાયિક નોંધ લેવામાં આવે છે. પક્ષકારોની સ્વીકૃતિ કે કબુલાતોના કારણે કેટલીક હકીકતો સાબિત થાય છે તેમજ સાબિતીમાં વાસ્તવિક પુરાવો આવે તથા અદાલતે કરેલ સ્થળ કે મિલકતનું નિરીક્ષણ કોઈ મિલકતની હકીકતની સાબિતીમાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. આમ, સમગ્રપણે જોતાં સાબિતીમાં પુરાવા સિવાય પણ અમુક બાબત હોઈ શકે કે જે કારણે સાબિતી શબ્દ પુરાવા કરતાં વિશાળ અર્થ ધરાવે છે અને સાબિતી એટલે અદાલત કોઈ હકીકતનું અસ્તિત્વ કે બિનઅસ્તિત્વ ભારતીય સાક્ષ્ય અધિનિયમની કલમ -૨ મુજબ માને છે.

- (૧૨) ફોજદારી કાર્યવાહી તથા દિવાની કાર્યવાહીમાં સાબિતીના બોજાની માત્રામાં તફાવત હોય છે. ફોજદારી કાર્યવાહીમાં આરોપીએ જે ગુનો કર્યો છે તે હકીકત વ્યાજબી શંકાથી પર અને તેવી એક માત્ર સંભવિતતા

એટલે કે, સંભવિતતાની અત્યંત ઉચી માત્ર તે શ્રેષ્ઠ સાબિતી ગણાય તથા ગુનો સાબિત કરવા માટે તે અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે અને માત્ર સંભવિતતાના કારણે ગુનો પુરવાર કરવાનો બોજો ફોજદારી કાર્યવાહીમાં સામાપક્ષ ઉપર ખસતો નથી. જ્યારે દિવાની કાર્યવાહીમાં સંભવિતતાના પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવે ત્યારે સાબિતીનો બોજો સામાપક્ષ ઉપર જાય છે અને તેવી પ્રસ્થાપિત થયેલી સંભવિતતાનું ખંડન કરવામાં ન આવે તો તેના આધાર ઉપર નિર્ણય કરી શકાય છે. આમ, દિવાની કાર્યવાહીમાં **“PRE PONDERANCE OF PROBABILITY”** ના સિદ્ધાંત મુજબ સાબિતીનો બોજો રહેલ છે.

ભારતીય સાક્ષ્ય અધિનિયમની કલમ – ૧૦૪ જોવામાં આવે તો તેમાં સાબિતીનો બોજો કોના ઉપર છે તે અંગે જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે તે મુજબ “કોઈ પણ (વ્યક્તિ) ઈચ્છતી હોય કે, પોતે પ્રતિપાદન કરે છે તે હકીકતોના અસ્તિત્વના આધાર પરથી કોઈ અદાલત કોઈ કાનુની અધિકાર અથવા જવાબદારી અંગે ચુકાદો આપે તેને તે હકીકત અસ્તિત્વમાં છે તેમ સાબિત કરવું પડે. જ્યારે કોઈ હકીકતોનું અસ્તિત્વ સાબિત કરવા એક વ્યક્તિ બંધાયેલી હોય ત્યારે એમ કહેવાય કે, તે વ્યક્તિ ઉપર સાબિતીનો બોજો છે”. આમ, ફોજદારી કેસની કાર્યવાહીમાં પુરાવો અને સાબિતીનો બોજો ફરિયાદપક્ષ પર રહેલો છે અને આરોપીએ સમગ્ર કાર્યવાહી દરમિયાન મૌન રહેવાનું હોય છે.

(૧૩) આરોપી સામે બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એક્ટ. ૧૭૭, ૧૮૪ મુજબના શિક્ષાને પાત્ર ગુન્હાનો નોંધવામાં આવેલ છે અને તેની પ્લી આપેલ છે, તેવા સમયે ફરિયાદપક્ષની ફરજ છે કે, ઉપર જણાવેલ તારીખ અને જગ્યાએ તા.૨૨/૦૧/૨૦૨૫ ના કલાક ૨૧/૦૦ વાગ્યાના સુમારે મોજે. પાણદા ગામની સામમાં એસાર પેટ્રોલપંપ પાસે બારડોલી થી માંડવી જતા રાજ્ય ધોરી માર્ગ-૮૮ જાહેર રોડ ઉપર ફરિયાદીના પિતા રાજેશભાઈ તથા જતિનભાઈ

મિસ્ત્રી ફ્રીમયુગા મોટર સાયકલ રાજુભાઈ દિલીપભાઈ પાટીલને રોડ ઉપરથી ઉભા કરતા હતા તે વખતે એક કાળા કલરની હોન્ડા યુનીકોર્ન રજિ.નં. GJ-16-CD-6888 ની મોટર સાયકલના ચાલક સુનીલ ધારા ચૌહાણનાઓએ પોતાના કબજાની મોટર સાયકલ પુરઝડપે અને ગફલતભરી રીતે હંકારી લાવી ફરિયાદીના પિતાજીના મિત્ર જતિનભાઈને ટક્કર મારી જતીનભાઈને જમણા પગે સામાન્ય ઈજા, તથા ફરિયાદીના રાજેશભાઈનાઓ ડાબા પગે ગંભીર ઈજા કરી સારવાર દરમિયાન મોત નિપજાવી ગુનો કરેલ છે. આ કામે ફરિયાદપક્ષ તરફથી ઉપર મુજબનો મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવો રજુ રાખેલો છે. કાયદાકીય જોગવાઈ મુજબ સામાન્ય રીતે ગુનો પુરવાર કરવાનો બોજ ફરીયાદપક્ષ ઉપર હોય છે. ફરીયાદપક્ષે શંકા રહિત ગુનો સાબિત કરવાનો હોય છે. બચાવપક્ષે પોતાની નિર્દોષતા સાબિત કરવાની રહેતી નથી. પુરાવાનો બોજ ક્યારેય તહોમતદાર તરફ શીફ્ટ થતો નથી. આવા ક્રિમીનલ જ્યુરિસપ્રુડેન્સના સિદ્ધાંતને ધ્યાને રાખી આ કેસની ચર્ચા કરવાની રહે છે. આમ, ઉપર મુજબના સિદ્ધાંતોને ધ્યાને રાખી ચર્ચા કરવાની રહે છે.

ફરીયાદપક્ષનો પુરાવો અને તેનું મુલ્યાંકન-

(૧૪) આપણી ફોજદારી ન્યાય વિતરણ પદ્ધતિ મુજબ આરોપી સામે આક્ષેપાયેલા ગુનાઓ યોગ્ય પુરાવો રજુ કરીને નિઃશંકપણે પુરવાર કરવાની જવાબદારી ફરિયાદપક્ષની થાય છે. આરોપીએ પોતાની નિર્દોષતા પુરવાર કરવાની હોતી નથી. ફોજદારી ન્યાયતંત્રના સ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ એવું અનુમાન કરવાનું હોય છે કે જ્યારે સાહેદ સોગંદ ઉપર જુબાની આપે છે ત્યારે તેઓ પોતાના જ્ઞાન અને માહિતી મુજબ સાચું જ બોલતા હોય છે, સિવાય કે તેનાથી વિરુદ્ધની હકીકતો સાબિત કરવામાં આવે, જ્યાં સુધી એવી હકીકત સાબિત કરવામાં ના આવે કે સાહેદને ખોટું બોલવા કોઈ કારણ છે ત્યાં સુધી તેમની જુબાની વિશે શંકા કરવા કોઈ કારણ રહેતું નથી. ફોજદારી ન્યાય વિતરણ પદ્ધતિમાં સત્ય શું છે તેનો નિર્ણય કરવા માટે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ પુરાવાની છણાવટ ઉપર આધાર રહેલ છે, પુરાવાની છણાવટ કેવી રીતે કરવી તે માટેના કોઈ ચોક્કસ નિયમો ઘડવામાં આવેલા

નથી કારણ કે દરેક કેસની હકીકતો, પુરાવો આજુબાજુના પરિબળો, તે તમામે તમામ હકીકતો ભિન્ન ભિન્ન પ્રકારના હોય છે. નામ સર્વોચ્ચ અદાલતે ૨૦૦૨ સુપ્રિમ કોર્ટ કેસીસ ૨૪૭ (કિમીનલ) સ્ટેટ ઓફ હિમાચલ પ્રદેશ વિરૂદ્ધ લેખરાજના ચુકાદામાં ઠરાવ્યા મુજબ જ્યારે કોઈ ફોજદારી કેસમાં કેસની પરિસ્થિતી, તમામ પરિબળો તેમ જ ફરીયાદપક્ષ તરફથી રજુ કરવામાં આવેલ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરવાનું હોય ત્યારે તેમાં વિરોધાભાસ, અતિરેકના કારણે ફરીયાદપક્ષના સમગ્ર કેસને અસર થતી ના હોય તો તેવો પુરાવો સ્વીકારી શકાય છે, કારણ કે ક્યારેક આવી વિસંગતતા, વિરોધાભાસ અગર તો અતિરેકતા સાહેદ એવા ભય સાથે ઉત્પન્ન કરતા હોય છે કે અદાલત તેઓના ઉપર અવિશ્વાસ ફરી ના બેસે.

It is also our experience that invariably the witness add embroidery to prosecution story perhaps for the fear of being disbelieved, but that is not the ground to show the case overboard, if true in main. If there is ring of truth in the main, the case should not be rejected.

નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે સદર ચુકાદામાં એવું પણ જણાવેલ છે કે ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજુ કરેલ પુરાવાનું જીવનની વાસ્તવિકતાને નજર સમક્ષ રાખીને મુલ્યાંકન કરવું જોઈએ, માત્ર ટેકનીકલ કારણોસર આખોય પુરાવો ડીસકાર્ડ કરવો જોઈએ નહીં. સાહેદે આપેલી જુબાની કઈ પરિસ્થિતીમાં આપેલ છે, કઈ પરિસ્થિતીમાં બનાવ બનેલ છે, બનાવ બન્યા બાદની સ્થિતી, સાહેદનું જ્ઞાન, બનાવ વખતના પરિબળો, કેવા સંજોગોમાં જુબાની આપેલ છે તે હકીકતોને અનુલક્ષીને જ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરવું જોઈએ. જે માટે ફરીયાદપક્ષે આક્ષેપિત ગુનાના આવશ્યક તત્વો રેકર્ડ પરથી શંકાથી પર સાબિત કરવાના રહે છે.

ફરીયાદપક્ષે રજુ પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરતા પહેલા નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે **Jayanitlal Kuberda Sharma Vs. State of Gujarat, 2007 (1) GLR 99** નો ચુકાદો ધ્યાને લેવા યોગ્ય જણાય છે, જેમાં નામ. સર્વોચ્ચ અદાલતે પેરા નં.૨૫માં ઠરાવેલ છે કે,

“25. While re-appreciating the evidence on record with reference to the contentions raised, the court is required to exercise due diligence though the standard of such exercise would be of an exercise by prudent person.

The Court must bear in mind the set-up and the circumstances in which the crime is committed, the quality of evidence, nature and temperament of the witnesses, the level of understanding and power of perception and examination of individual witness and probability in ordinary course of nature about the act complained of as might have been witnessed by the witnesses. The endeavour must be to find out the truth from the evidence on record. At the same time, it must not be forgotten that there cannot be a prosecution case with a cast iron perfection in all respects and reason being that the perfection to that degree in ordinary course of human life is an Utopian thought. However, nevertheless, obligations lies upon the courts to analyze, sift and assess the evidence on record, with reference to trustworthiness and truthfulness of the prosecution case, by a process of dispassionate judicial scrutiny adopting an objective and reasonable appreciation of the evidence without being obsessed by an air of total suspicion about the case of the prosecution. What is to be insisted upon is simpliciter proof emanating from the circumstances of the case and a ring of truth. The contradictions, infirmities, it might have been pointed out in prosecution case must be assessed at the yardsticks of probabilities of the existence of a fact or not. Unless, infirmities and contradictions are of such nature as to undermine the substratum of the evidence and found to be tainted to the core of the prosecution case, over emphasis may not be applied to such contradictions and infirmities. To judge the credibility of the evidence of witness, one has to look to his evidence, and if any discrepancies found in the ocular account of the witnesses not affecting the root of the say of the witness, the witness may not be labelled as not credit worthy. At the same time, seeking rule of corroboration, mathematical niceties may not be expected. The account of the witnesses must be read as a whole and once the impression is formed that the account contains ring of truth, jettisoning whole of the evidence would amount to doing injustice to a reliable and honest witness. Even honest and truthful witnesses may differ in some details, which may not be related to the main cause of prosecution case, and their evidence therefore must be appreciated keeping in mind the power of observation, retention and reproduction of the same by the witness to be judged by human standard. The attending circumstances of the case on and the probabilities must be judged keeping in mind the human conduct and occurring of the evidents in ordinary course of nature.”

ઉપરોક્ત ચુકાદામાં પ્રસ્થાપિત થયેલ સિદ્ધાંતોને લક્ષમાં લઈ ફરિયાદપક્ષે રજુ થયેલ પુરાવાની નીચે મુજબ ચર્ચા તથા અવલોકન કરવામાં આવેલ છે—
બનાવ બન્યો તે તારીખ, બનાવ સ્થળ અને સમય—

(૧૫) આ કામે ફરિયાદપક્ષનો કેસ ધ્યાને લેતા, આ કામે ફરિયાદપક્ષ તરફથી રજુ પુરાવાઓનું સૌપ્રથમ ફરિયાદવાળો **બનાવ બન્યો તે તારીખ, બનાવ સ્થળ અને સમય બાબતે** વિશ્લેષણ તથા મુલ્યાંકન કરતા, ફરિયાદી

તથા સાહેદ તપાસવામાં આવેલા છે તેઓ બનાવવાળુ સ્થળ અને સમય તથા તારીખ બાબતે વિશંગતાઓ જણાઈ આવે છે. જેથી હાલનો બનાવ ચોક્કસ કઈ તારીખે અને કયા સમયે બનેલો તે બાબતે એક શંકા ઉત્પન્ન થાય છે.

બનાવ બનાવાનું કારણ-

(૧૬) હવે, ફરિયાદપક્ષે રજુ કરવામાં આવેલ પુરાવાઓનું બનાવ બનાવના કારણ અંગે વિશ્લેષણ તથા મુલ્યાંકન કરતા, ફરિયાદી તથા સાહેદોની જુબાની ધ્યાને લેતા બનાવના દિવસે તેઓ ઘરે હાજર હતા અને ફરિયાદી અને સાહેદોને બનાવની જાણ ટેલીફોનથી થયેલ હતી જેથી તેઓએ બનાવ નજરો નજર જોયેલ નથી તેમજ આ બનાવ કોની ભુલના કારણે અને કેવી રીતે બનેલ છે અને બનાવ સમયે ગાડીની ગતિ કેટલી હતી તથા હાલના આરોપીએ ગફલતભરી રીતે ગાડી હંકારેલી હોય કે પુર ઝડપે ચલાવેલ હોય તે બાબતનો કોઈપણ પુરાવો ફરિયાદ પક્ષ નિઃશંકપણે પુરવાર કરી શકેલા નથી તેવું આ કોર્ટનું સ્પષ્ટ માનવું છે. વધુમાં તપાસ કરનાર અમલદારએ પોતાની તપાસને અનુરૂપ કાર્યવાહી કરેલ છે અને સદર કામના આરોપી જ ગાડી ચલાવતા હતા તે પુરવાર કરી શકેલ નથી. તેમજ હાલનો બનાવ આરોપીની ભુલના કારણે બનેલ હોય તે બાબતની પણ કોઈ સ્પષ્ટતા કે કોઈ પુરાવો મળી આવેલ નથી. તેવા સંજોગોમાં હાલના આરોપીએ અકસ્માત કરીને ઈજા નિપજાવેલ હોય તે હકીકત નિઃશંકપણે ફરિયાદપક્ષ પુરવાર કરી શકેલ નથી તેવું આ કોર્ટનું માનવું છે.

આમ, આ કામે રેકર્ડ પર રજુ થયેલ સમગ્ર પુરાવો જોતાં, આ કામે ફરિયાદપક્ષ આરોપી વિરૂદ્ધ બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એકટ. ૧૭૭, ૧૮૪ મુજબના ગુનો નિઃશંકપણે ઉપરોક્ત કરેલ ચર્ચા અનુસાર પુરવાર કરવામાં નિષ્ફળ નિવડેલ હોય આરોપી વિરૂદ્ધ ગુનાનું તહોમત પુરવાર થતું નથી. જેથી ઉપરોક્ત તમામ ચર્ચાના અંતે મુદ્દા નં.૧નો જવાબ "નકાર"માં ઠરાવી, મુદ્દા નં.૨ પરત્વે નીચે મુજબનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

-૦- હ ક મ -૦-

(૧) આરોપી સુનીલ ધારા ચૌહાણ, ઉ.વ.૨૩, રહે. સતરપાડા ગામ દેવેલ ફળીયું પોસ્ટ શીરસોલા, તા.સાંકરી, જિ.ધુલે. નાઓને ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ- ૨૭૮ અવ્યયે બી.એન.એસ.ની કલમ ૨૮૧, ૧૨૫(એ), ૧૨૫(બી), ૧૦૬(૧) તથા એમ.વી.એક્ટ. ૧૭૭, ૧૮૪ મુજબના ગુનાઓમાંથી શંકાનો લાભ આપી છોડી મુકવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

(૨) આરોપીએ અગાઉ રજુ કરેલ જામીનખત તથા જાત મુચરકા ભારતીય ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ- ૪૮૧ હેઠળ છ માસ પુરતા ચાલુ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવેલ છે.

હુકમ આજ તા: ૦૮^{મી} માહે જુલાઈ સને ૨૦૨૬ ના રોજ ખુદી અદાલતમાં વાંચી, સાંભળાવી જાહેર કર્યો.

તારીખ : ૦૮/૦૭/૨૦૨૬. બારડોલી.		જયેશ લક્ષ્મણભાઈ પરમાર જયુ.મેજિ.ફ.ક, બારડોલી. U.I. CODE- GJ01441
---------------------------------	--	---